

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**
Факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної

(назва інституту, факультету)

Кафедра дошкільної та початкової освіти

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор з
науково-педагогічної роботи
доц. Гусєв С.О.
« 03 » 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПП.03.3 ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

підготовки: бакалавра

галузь знань: 01 Освіта

спеціальність: 013 Початкова освіта

спеціалізації: Інклюзивна освіта, Психологія, Дошкільна освіта,
Мистецтво

освітні програми:

1. Початкова освіта. Інклюзивна освіта
2. Початкова освіта. Дошкільна освіта
3. Початкова освіта. Інклюзивна освіта
4. Початкова освіта. Мистецтво

Факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної

(назва інституту, факультету)

Вінниця – 2020 рік

Робоча програма «**Теорія і методика виховання**» для студентів за спеціальністю 013 Початкова освіта, спеціалізацією **Інклюзивна освіта, Психологія, Дошкільна освіта, Мистецтво.**

Мова навчання: **українська**

«27» серпня 2020 р. 20 с.

РОЗРОБНИКИ:

Демченко О.П., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Стахова І.А., асистент кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної та початкової освіти

Протокол від «27» вересня 2020 р. №1

Завідувач кафедри

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«27» вересня 2020 р.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної

Протокол від «27» вересня 2020 р. №1

Голова НМК

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«27» вересня 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів д.ф.н. – 6 з.ф.н. – 7	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка (шифр і назва)	Обов'язкова	
Розділів – 3	Спеціальність 013 Початкова освіта Освітні програми: 1. Початкова освіта. Дошкільна освіта. 2. Початкова освіта. Психологія 3. Початкова освіта. Мистецтво 4. Початкова освіта. Інклюзивна освіта	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – організація театрального дійства		2-й	2-й
Загальна кількість годин д.ф.н. – 180 з.ф.н. – 210		Семестр	
		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 6	Ступінь вищої освіти: бакалавр	36 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		36 год.	10 год.
		Лабораторні	
		8 год.	
		Самостійна робота	
		100 год.	190 год.
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 44,4% / 55,6%

для заочної форми навчання – 11,1% / 88,9%

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія та методика виховання» є формування комплексу знань (теоретичних, методологічних, методичних) та практичних умінь, способів діяльності; формування готовності майбутніх учителів до виконання виховної функції у класному колективі та підготовки до ролі вчителя, класного керівника; формування професійної компетентності, яка передбачає підготовку до постійного саморозвитку, самовдосконалення, проєктивної детермінації майбутнього.

2.2. Завдання вивчення дисципліни «Теорія та методика виховання»:

- формувати систему професійних знань пов'язаних з теоретичними та методичними аспектами виховання молодших школярів та організації виховної роботи у початковій школі;
- розвивати панорамність професійного мислення, яке дозволить розглядати процес виховання з позицій ситуаційного підходу як системи динамічних, неоднозначних, неочікуваних і поліфункціональних ситуацій;
- сприяти засвоєнню нових підходів до інтерпретації актуальних проблем виховання, пов'язаних із входженням України в новий Європейський освітній простір;
- наповнити методичний запас педагога новими формами, методами, прийомами роботи, відповідно до концепції Нової української школи, підготувати його до виконання функцій класного керівника;
- підготувати студентів до організації виховної діяльності зі всіма категоріями дітей та реалізації педагогіки партнерства у Новій українській школі;
- розвивати навички самостійно аналізувати педагогічні явища та розв'язувати педагогічні завдання, використовувати набуті знання та навички у різних галузях педагогічної системи та в процесі вирішення будь-яких педагогічних проблем;
- створити необхідну емоційно-ціннісну основу педагогічної діяльності на засадах дитиноцентрованого, культурологічного та інтегрованого підходів до процесу виховання;
- паритетно забезпечити аксіологічні, когнітивні, діяльнісні аспекти фахової освіти педагога.

2.3. Компетентності (за освітньо-професійною програмою)

2.3.1. Загальні компетентності

ЗК-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи, дітей раннього та дошкільного віку; чинним нормативним забезпеченням дошкільної та початкової освіти тощо.

ЗК-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

ЗК-3. Дослідницько-праксеологічна. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Здатність приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно.

ЗК-11. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі початкової школи та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів.

2.3.2. Фахові компетентності

ФК 1. Предметна компетентність. Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей.

ФК 2. Психологічна компетентність. Здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку.

ФК 3. Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в початковій ланці освіти. Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна, організаційна.

ФК 4. Методична компетентність. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти..

ФК 5. Професійно-комунікативна компетентність. Здатність актуалізовувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з дітьми дошкільного віку та молодшими школярами, батьками, колегами.

2.4. Програмні результати навчання (за освітньо-професійною програмою)

Знання:

ПРН 2. Розуміти й визначати мету, завдання, зміст, методи, організаційні форми й засоби дошкільної і початкової освіти, суть процесів виховання, навчання й розвитку учнів початкової школи. Знати структуру календарно-тематичного планування, особливості ведення журналу обліку успішності учнів. Знати специфіку виховної роботи на уроках й у позаурочній діяльності.

ПРН 3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей молодшого шкільного віку (або дітей раннього і дошкільного віку) з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

Уміння:

ПРН 9. Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи (або дітьми раннього і дошкільного віку) та стратегії їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання учнів.

ПРН 10. Володіти уміннями організовувати ефективно і продуктивно інклюзивне навчання.

ПРН 11. Проектувати зміст освітньої діяльності в закладах освіти.

ПРН 15. Проектувати зміст і методику проведення форм виховання для учнів початкової школи.

Комунікація:

ПРН 16. Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування в процесі вирішення професійно-педагогічних задач.

ПРН 17. Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.

Автономія і відповідальність:

ПРН 19. Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.

ПРН 20. Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.

2.5. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія та методика виховання» базується на компетентностях, отриманих студентами в процесі вивчення навчальних дисциплін «Основи педагогіки зі вступом до спеціальності», «Психологія загальна та вікова», «Психологія педагогічна», «Дидактика».

2.6. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

1. Розуміти, описувати і аналізувати (знання):

- сутність виховання як процесу формування особистості, його структурні компоненти, особливості, основні риси;
- гуманістичні ідеали вітчизняної виховної системи, мету виховної роботи у Новій українській школі;
- сутність аксіологічної та технологічної культури виховання;
- закономірності, діалектику та рушійні сили процесу виховання;
- пріоритетні завдання виховання на сучасному етапі розвитку суспільства;
- зміст сучасної ідеології виховання;
- принципи виховання та їх характеристику;
- сутність методів, прийомів та засобів виховання, різні підходи до їх класифікації;
- фактори, що визначають вибір методів виховання;
- ознаки, функції, види, структуру, динаміку розвитку, шляхи формування дитячого колективу;
- роль вчителя початкових класів у системі виховання школярів;
- завдання, зміст та методи сімейного виховання, умови успішного виховання дітей в сім'ї, національні особливості сімейного виховання;
- державні освітні документи, які регламентують виховну діяльність вчителя в Новій Українській Школі.

2. Критично використовувати світоглядні теорії та засвоєні теоретичні знання при розв'язанні професійних педагогічних завдань (уміння):

- визначати мету і завдання виховання в цілому та в межах конкретного виховного заходу;
- використовувати закони та закономірності педагогіки у реальному освітньому процесі початкової школи;
- сприяти розв'язанню найзагальніших проблем національного відродження України в галузі виховання;
- враховувати суб'єктивні та об'єктивні фактори формування особистості учня;
- впливати на розвиток, формування особистості учня;
- втілювати гуманістичні ідеали у виховний процес;
- сприяти організації самовиховання школярів;
- здійснювати основні напрямки виховної роботи у різних закладах освіти України.

3. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну комунікацію в триаді «педагог-діти- родина»:

- реалізовувати педагогіку партнерства;
- будувати діалогічне спілкування у процесі виховання;
- володіти методикою та технологією організації різноманітних форм виховної роботи;
- застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби дітей та їхніх батьків.

4. Знаходити рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребують застосування нових підходів та прогнозування (автономія і відповідальність):

- організовувати власну виховну діяльність у різних закладах освіти;
- здійснювати взаємозв'язок усіх елементів виховного процесу;
- сприяти розв'язанню проблем сімейного виховання;
- співвідносити рівень особистісного і професійного розвитку з сучасними потребами ринку праці;
- моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОЦЕСУ ВИХОВАННЯ

Тема 1. Суть процесу виховання молодшого школяра

Педагогічна наука про виховання як процес формування особистості. Місце і роль виховання в структурі загального процесу формування особистості. Роль виховання у соціалізації особистості. Виховання як ефективна взаємодія вихователів та вихованців, спрямована на досягнення виховної мети. Цілеспрямованість та багатофакторність виховного процесу. Тривалість, безперервність виховного процесу. Комплексність процесу виховання. Варіативність та неоднозначність результатів процесу виховання. Місце вихователя і вихованців у виховному процесі. Порівняльна характеристика процесів навчання і виховання.

Ціннісний характер виховання. Розвиток дитячої свідомості на основі гуманістичних цінностей і формування відповідно них потягу до Добра, Істини, Краси, Справедливості, Свободи. Аксиологічна культура виховання.

Технологічна культура виховання як запорука реалізації його ціннісного потенціалу. Гармонія педагогічних впливів. Виховання як навіювання світовідношення у процесі співпереживання і співтворчості вихователя і вихованців.

Закономірності процесу виховання. Діалектика та рушійні сили процесу виховання.

Тема 2. Нова філософія виховання. Принципи виховання

Пріоритетні завдання виховання на сучасному етапі розвитку суспільства. Державна національна програма «Освіта». Закон України «Про освіту». Сучасні концепції виховання в Україні. Гуманізація та демократизація школи як запорука нової якості виховання.

Зміст сучасної ідеології виховання: реалізм мети виховання; ціннісна визначеність виховання сучасних поколінь; культурологічний підхід до організації виховання; спільна діяльність вихователя і вихованців; добровільність і самовизначення вихованця у процесі виховання; творчий характер виховних впливів; особистісна спрямованість виховання та інше.

Національне виховання як відображення історичного ходу українського народу та перспектив його розвитку. Важливість успадкування молодими поколіннями духовних надбань українського народу, досягнення високої культури міжнаціональних відносин, формування рис свідомого громадянина України незалежно від національної належності.

Принципи виховного процесу як загальні вихідні положення, в яких виражені основні вимоги до змісту, методів, форм організації виховного процесу. Загальні вимоги до принципів виховання. Принципи національного виховання.

Місце і роль принципу етнізації виховного процесу в загальній системі принципів національного виховання. Проблеми етнізації виховання в Законі України «Про освіту», в сучасних концепціях виховання.

Народність виховання – єдність загальнолюдського і національного. Національна спрямованість виховання.

Наповнення виховання національним змістом. Етнізація – невід'ємний чинник соціалізації учнів. Етнізація виховного процесу як шлях патріотичного виховання школярів. Виховні традиції народного календаря та їх використання у сучасній початковій школі. Ознайомлення дітей з народною символікою.

Народні ігри, свята в системі виховної роботи з молодшими школярами. Гурткова робота з народознавства.

Природовідповідність виховання як врахування багатогранної і цілісної природи дитини, її вікових та індивідуальних особливостей, її анатомічних, фізіологічних, статевих, психологічних, національних особливостей.

Врахування у процесі виховання індивідуальних особливостей дітей (характеру, темпераменту, волі та ін.). Приклади реалізації цього положення у виховній роботі з молодшими школярами.

Культуровідповідність виховання як органічний зв'язок з історією народу, його мовою, культурними і побутовими традиціями, з народним мистецтвом, ремеслами. Формування духовності і культури молодих поколінь у зв'язку з релігійними виховними традиціями. Використання цінностей релігії у вихованні дітей. Формування у дітей зацікавленого ставлення до матеріальної і духовної культури власного народу, вироблення умінь власноручно примножувати культурно-мистецькі надбання народу. Приклади реалізації принципу культуровідповідності виховання у навчально-виховному процесі сучасної початкової школи.

Місце і роль принципів безперервності, послідовності, систематичності і варіативності форм і методів виховання у загальній системі принципів національного виховання.

Свідомість, активність, творча ініціатива дітей у процесі виховання. Поєднання педагогічного керівництва з ініціативою і самодіяльністю учнів. Зв'язок змісту, форм і методів виховання з життям, з трудовою діяльністю. Ознайомлення дітей з основами сучасного промислового і сільськогосподарського виробництва. Розвиток трудових навичок і вмінь, готовності до життєвої адаптації в умовах ринкових відносин.

Принципи гуманізації та демократизації виховання у загальній системі принципів національного виховання. Проблеми гуманітаризації та демократизації освітнього процесу в Законі України «Про освіту», в сучасних концепціях виховання.

Дитиноцентризм у системі оновлених підходів до виховання як відображення людиноцентристської тенденції в розвитку сучасного світу. Педагогізація суспільства як багатовимірний процес, спрямований на ліквідацію педагогічно-психологічної неграмотності, поширення сучасних знань щодо виховання і навчання дитини. Аналіз і оцінка суспільно-політичних та соціально-економічних перетворень з огляду на їх педагогічні наслідки.

Тема 3. Особливості організації виховної роботи в Новій українській школі

Роль та місце виховання в Новій українській школі. Методи виховання в НУШ. Засоби виховання. Значення ранкових зустрічей у процесі виховної роботи. Структура ранкових зустрічей. Місце проведення. Робота із «Колом вибору», «Квіткою настрою».

Здійснення виховної роботи на килимку. Розв'язання педагогічних ситуацій, конфліктних ситуацій. Залучення батьків до виховної роботи. Організація сімейних свят.

Тема 4. Методи формування свідомості учнів

Метод виховання як шлях досягнення конкретної мети виховання. Методи виховання як способи впливу на свідомість, волю, почуття, поведінку вихованців. Діалектична природа методів виховання.

Приєм виховання як структурний елемент методу виховання, як окрема дія в структурі методу. Приєм як відображення динаміки виховання, способів і умов, у яких здійснюється процес виховання.

Визначення системи методів суспільними і педагогічними цілями виховання.

Врахування умов, які визначають вибір методів виховання. Класифікація методів виховання на основі спрямованості цього процесу як відображення цільової, змістової та процесуальної сторін виховання. Місце і роль методів формування свідомості у загальній системі методів виховання. Педагогічні функції методів формування свідомості вихованців.

Роз'яснення та його роль у вихованні дитини. Вимоги до роз'яснень. Роль бесіди у формуванні особистості учня. Вимоги до організації бесід з молодшими школярами. Види бесід та їх виховні завдання. Роль прикладу у вихованні дітей.

Слово вчителя як важливий засіб виховання дітей. Вимоги до учительського слова. Українська народна педагогіка про роль слова у вихованні. Народно-педагогічні методи виховання засобами рідного слова.

Тема 5-6. Методи організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки

Вимоги до вербальних оцінок учителем дій та вчинків учнів. В.О.Сухомлинський про застосування слова вчителя у вихованні школярів: аналіз праць «Слово про слово», «Як виховати справжню людину», «Серце віддаю дітям» та ін. Приклади застосування методів формування свідомості з практики роботи вчителів-новаторів (Ш.О.Амонашвілі, Н.С.Вітковська, Є.М.Ільїн та ін.). Місце і роль методів організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки у загальній системі методів виховання.

Педагогічні функції методів організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки. Організація правильного дитячого вчинку як основний результат ефективної реалізації методів цієї групи.

Тема 7. Методи стимулювання і корекції поведінки

Місце і роль методів корекції дитячої поведінки та діяльності. Педагогічні функції методів корекції дитячої поведінки та діяльності. Стимулювання позитивної, гальмування негативної поведінки учнів у процесі виховання.

Змагання, його виховний сенс. Педагогічні вимоги до організації змагань у дитячому колективі.

Заохочення як метод виховання. Вербальні та невербальні прийоми заохочення дітей. Похвала (пряма, непряма, випереджаюча). Групи дітей, які найбільше потребують схвалення. Основні правила схвалення.

Покарання як метод гальмування негативної поведінки дітей. Види та форми можливих покарань (зауваження, доцільне обмеження спілкування, позбавлення задоволень тощо). Неприпустимість певних видів і форм покарань. Педагогічні вимоги до покарань. Окремі прийоми покарання (відстрочене покарання, непряме засудження та ін.).

Народно-педагогічні методи стимулювання та гальмування дитячої поведінки. Своєрідність народних методів покарання дитини за проступки різної значимості.

Типові ситуації застосування методів корекції дитячої поведінки та діяльності у практиці роботи сучасної початкової школи.

Проблеми застосування методів корекції дитячої поведінки та діяльності у педагогічній спадщині Я.Корчака, А.С.Макаренка, В.О.Сухомлинського.

Місце і роль методів самовиховання у загальній системі методів виховання.

Самовиховання як діяльність дитини, спрямована на вдосконалення своєї особистості. Зв'язок самовиховання з вихованням. Особистість дитини як суб'єкт процесу самовиховання. Перехід виховання у самовиховання як оптимальний результат виховного процесу.

Фактори самовиховання: зовнішні (вимоги батьків, контактної групи, суспільства) та внутрішні (матеріальні, духовні потреби; особисті нахили, уподобання, інтереси та ін.). Активізація механізмів саморегуляції на фоні чітко усвідомлених цілей, ідеалів, особистісних смислів.

Методи самоаналізу і самопостереження як зосередження уваги дитини на окремих деталях своєї поведінки. Метод самооцінки як створення умов для адекватних суджень учня про свої якості, риси, властивості (позитивні і негативні). Допоміжна роль методів експертних оцінок, незалежних характеристик.

Тема 8. Специфіка виховання дітей з особливими освітніми потребами: подвійна особливість.

Обдарована дитина

Особлива дитина: підходи до виховання. Виховання дітей з обмеженими фізичними можливостями та учнів із розумовими вадами. Методи та прийоми виховання. Форми виховної роботи: організація перерв, ранкових зустрічей, ігор, квестів, свят. Виховання гуманного ставлення в колективу учнів до дітей з особливими потребами.

Вчитель-асистент дитини з особливими потребами. Його роль, завдання, специфіка роботи.

Обдарована дитина: різні підходи до визначення. Особливості створення освітнього середовища для обдарованої дитини. Педагогічні умови розвитку обдарованої дитини.

Тема 9. Виховний потенціал дитячого колективу

Форми виховання: індивідуальні, мікрогрупові, групові (колективні), масові. Залежність ефективності виховного процесу від форми його організації. Переваги використання групових (колективних) форм виховання дітей.

Виховання у колективі – провідна ідея шкільного виховання в педагогіці ХХ століття. Проблеми теорії колективу у педагогічній спадщині відомих українських педагогів Т.Г.Лубенця та С.Ф.Русової.

Теоретична спадщина С.Т.Шацького і його практичний досвід групового виховання дітей у колонії «Бадьоре життя». Методика колективного виховання на основі спільної трудової, художньо-естетичної діяльності дітей.

Вчення А.С.Макаренка про колектив. Детальна розробка методики колективістського виховання (поетапне формування колективу, принципи його розвитку, принцип паралельної дії,

постановка перспектив та ін.) аналіз провідних педагогічних праць А.С.Макаренка, присвячених теорії і методиці колективного виховання (“Педагогічна поема”, “Прапори на баштах”, “Методика організації виховного процесу”, “Про вибух” та ін.).

Наступність і новаторство в розробці проблем теорії і методики колективного виховання у педагогічній творчості В.О.Сухомлинського. Перенесення акцентів з колективу на особистість. Перетворення колективу із самоцілі на засіб і місце розквіту особистості. Аналіз теоретичної спадщини В.О.Сухомлинського, присвяченої колективному вихованню (“Методика виховання колективу”).

Збагачення теорії і методики колективного виховання сучасними виховними технологіями. Методика колективного творчого виховання, розроблена І.П.Івановим. Колектив як продукт співтворчості. Алгоритм співтворчості (за Івановим). Аналіз педагогічних праць І.П.Іванова (“Виховувати колективістів”, “Енциклопедія колективних творчих справ”, “Методика комунарського виховання”).

Сучасні проблеми дитячих організацій і об'єднань. Характеристика існуючих дитячих та юнацьких формальних та неформальних організацій: піонерів, пластунів, скаутів, юних козачат, друзів “Золотого Лева” тощо.

Колектив і група. Колектив як високоорганізована група. Ознаки колективу (спільна соціально значуща ціль; спільна діяльність; відносини відповідальної залежності; спільний виборний колективний орган; згуртованість; захищеність; “мажор”; звичка гальмування; наявність позитивних традицій, цікавих перспектив та ін.). Функції колективу. Структура колективу. Загальношкільний і первинний учнівський колективи. Проблема одновікових і різновікових дитячих колективів.

Органи управління учнівським колективом. Формування органів управління під час прямих, відкритих виборів найбільш авторитетних членів колективу. Скоординована єдність двох структур: офіційної та неофіційної. Мікрогрупи в колективі. Зв'язки та відносини в колективі. Статус дитини в системі колективних відносин та його залежність від індивідуального соціального досвіду. Корекція статусу учня в колективі.

Тема 10. Основні форми організації виховної роботи з молодшими школярами

Форми організації виховної роботи з молодшими школярами. Організація та проведення ранкових зустрічей, перерв, бесід, квестів, свят тощо.

Підготовка до виховних заходів, залучення молодших школярів до організації виховного дійства, створення Ради справи, розподіл доручень, організація підготовчого процесу, представлення виховного дійства.

Виховні проекти. Веб-проекти. Виховні комікси.

Організація виховного процесу дистанційно.

Тема 11. Засоби виховання учнів початкової школи. Театр як синкретичний засіб виховання

Провідні засоби виховання молодших школярів. Використання театралізованої діяльності у вихованні молодших школярів. Види театрів. Вітчизняний та світовий досвід використання театрального мистецтва у процесі виховання учнів.

Розділ 2. Зміст та особливості виховання молодших школярів

Тема 12. Розумове виховання молодших школярів, формування їх світогляду

Поняття про світогляд. Науковий світогляд як узагальнене і систематизоване уявлення про світ; як метод пізнання і перетворення навколишнього; як сплав знань і переконань; як сукупність принципів, поглядів, ціннісних орієнтацій, які визначають ставлення людини до навколишнього і, відповідно, характер діяльності у ньому.

Знання і світогляд: діалектика взаємодії. Світогляд як ціннісне ставлення до знань. Наукові знання як необхідна складова наукового світогляду, як розуміння причинно-наслідкових зв'язків між науковими фактами і законами, як шлях до осягнення діалектики світобудови. Рівні світогляду: світовідчуття, світосприймання, світорозуміння.

Шляхи формування наукового світогляду. Вивчення основ наук, об'єктивних законів розвитку природи і суспільства. Народний світогляд як притаманне певному етносу відображення світу, яке

виникло у первинній свідомості на ранніх етапах культурного розвитку. Народний світогляд як основа народної духовності. Вияв народного світогляду в традиціях і звичаях української нації.

Характерні риси українського світогляду. Формування в учнів шанобливого ставлення до мудрості предків. Вплетення народного світогляду в канву наукових знань як прикладу народнопоетичного ставлення до світу. Формування у дітей основ народного світогляду як запорука зміцнення зв'язку з власним народом, природою, землею, як засіб відтворення в дітях менталітету нації.

Приклади формування у дітей основ народного світогляду з практики роботи сучасної початкової школи. Ставлення сучасної освіти до існування інших форм світогляду (релігійного, містицизму, окультизму та ін.). Конституція України про свободу світогляду (стаття 35).

Тема 13. Моральне виховання як основа становлення особистості молодшого школяра

Моральне виховання як формування досвіду життєдіяльності на основі утвердження принципів загальнолюдської моралі. Ідеали правди, добра, свободи, честі, справедливості як основа морального виховання сучасних поколінь. Завдання морального виховання: формування моральних уявлень і переконань; розвиток культури поведінки; виховання моральних звичок.

Форми і методи морального виховання. Створення виховуючих ситуацій з метою морального виховання учнів (ігри, свята, конкурси, трудові справи).

Моральна свідомість дитини як сукупність моральних ідей, поглядів, традицій. Моральні переконання учнів як повне оволодіння змістом моральних понять та умінням застосувати їх у будь-яких умовах життєдіяльності. Моральні звички як сталі форми моральної поведінки, які перейшли у потребу.

Етична бесіда у початковій школі. Узагальнення морального досвіду дітей як одна з провідних її функцій. Структура етичної бесіди (постановка проблеми, її розв'язання діалогічним способом, виведення морального висновку, прийняття конкретної програми дій).

Тема 14. Морально-патріотичне та правове виховання учнів початкової школи

Морально-патріотичне виховання. Особливості формування. Патріотизм. Завдання та форми реалізації морально-патріотичного виховання

Правове виховання як складова морального виховання. Мета правового виховання – формування морально-правової культури, правосвідомості. Виховання у дітей та молоді поваги до Конституції і законів України, національної символіки, глибокого усвідомлення взаємозв'язку між діями свободи, правами людини та її громадянською відповідальністю – основа правової культури особистості. Напрямки правової освіти та виховання (адміністративне право, цивільне, трудове, сімейне, державне, кримінальне та ін.).

Основні етапи формування правової культури: ознайомлення з теорією права та його нормативно-прикладною частиною; оцінка ситуацій з позицій закону і моральних правил; організація відповідних відносин, які адекватні нормативним вимогам.

Основні підходи до правового виховання (канонічний - на основі законів і правил; творчий - за законами моралі). Особливості правового виховання молодших школярів: роз'яснення понять «Вітчизна», «громадянин», «закон», «конституція», «справедливість», «національна символіка»; роз'яснення відповідальності за скоєні правопорушення як учнями, так і їх батьками; застосування ігрових форм ознайомлення з основами правової культури (сюжетно-рольові ігри: «Світлофор та його школа», «Пасажирський транспорт», «Я покупець - мої права»; ігри-драматизації: «Теленовини класу», «Як себе вести, коли...»; ігри-подорожі: «У місто Правоград», «На вулицю Порядку», «У казку короля Триока»; вікторини: «Правила поведінки у школі», «Закони нашого життя»; свята: «День захисту дітей», «Свято бережливих», «День правових знань»; трудові справи: оформлення книги «Дорожні премудрості»; газети-блискавки «Обережно з вогнем»; конкурси: на кращий проект конституції класу, юних юристів, юних законодавців та ін.).

Тема 15. Реалізація економічного та трудового виховання молодших школярів

Виховний потенціал праці. Шкільне трудове виховання як формування психологічної і практичної готовності учнів до праці; як формування у дітей правильного ставлення до процесу праці та її результатів; як розвиток необхідних трудових умінь та навичок. Завдання трудового виховання.

Формування у школярів правильного ставлення до праці (розуміння праці як особистої і суспільної потреби; добровільне прийняття необхідності праці для самоствердження у людському суспільстві; розуміння корисності і краси праці; осягнення ролі праці у створенні всіх матеріальних і духовних благ суспільства; повага до людей праці та результатів їх діяльності; творчий підхід до процесу праці та ін.).

Антипедагогічний характер примусової, непосильної, рабської праці. Основа правильного трудового виховання – формування високодуховних мотивів праці (патріотичних, етичних, естетичних та ін.).

Умови формування позитивного ставлення дітей до праці. Види дитячої праці та її виховне значення. Навчальна праця школярів. Умови реалізації виховного потенціалу навчальної праці.

Суспільно корисна праця учнів. Умови реалізації її виховного потенціалу.

Виробнича праця школярів. Умови реалізації виховного потенціалу виробничої праці. Побутова праця дітей. Умови реалізації її виховного потенціалу. Система профорієнтації школярів.

Класична педагогіка про виховну роль праці (К.Д.Ушинський, А.С.Макаренко, В.О.Сухомлинський). Українська етнопедагогіка про трудове виховання дітей.

Тема 16. Естетичне та екологічне виховання: робота з обдарованими учнями

Естетичне виховання як формування естетичного ставлення до світу – до природи, людини, предметного середовища і життя взагалі. Гармонізація стосунків між дитиною і навколишнім світом, пробудження дитячої душі до Істини, Добра, Краси як мета естетичного виховання. Завдання естетичного виховання: формування у дітей навичок сприймання естетично виразного в навколишньому; розвиток умінь естетично оцінювати сприйняте; виховання потреби творчо примножувати естетичний потенціал навколишнього.

Естетико-виховне значення праці, дитячої гри, спілкування. Методика організації естетико-виховної роботи в позаурочний час. Роль сім'ї в естетичному вихованні молодших школярів. Формування естетичних смаків в умовах сімейного виховання.

Роль позашкільних закладів у естетичному вихованні дітей. Зв'язки школи і позашкільних закладів освіти в контексті реалізації завдань естетичного розвитку школярів.

Проблеми естетичного виховання дітей у творчій спадщині В.О.Сухомлинського. Реалізація завдань естетичного виховання в освітньо-виховній діяльності А.Т.Авдієвського, Д.Б.Кабалевського, Б.М.Неменського. Досвід естетичного виховання дітей заслуженого вчителя України Н.С.Вітковської.

Екологічне виховання як формування гуманного, дійсно людяного ставлення до природи як до найпершого дому, до людини як до дитини природи, до всіх форм життя на Землі взагалі. Екологічне виховання дітей у контексті формування ноосферного мислення (В.І.Вернадський).

Завдання екологічного виховання: забезпечення основ екологічних знань; розвиток морально-естетичних почуттів до навколишнього світу і перетворення їх на екологічно значущі переконання; формування потреб, а також умінь і навичок природоохоронної роботи. Взаємозв'язок екологічного виховання з моральним, естетичним, трудовим вихованням.

Художні фактори екологізації мислення дітей. Мистецтво як засіб екологічного виховання. Використання «художньої екології» у виховній роботі з молодшими школярами.

Організація художньо спрямованого безпосереднього контакту учнів з природою (уроки милування). Методика естетико-екологічного виховання (Г.С.Тарасенко).

Українська етнопедагогіка про бережливе ставлення людини до природи. Роль народного календаря у формуванні шкільних еколого-виховних традицій.

Впровадження різноманітних форм роботи з екологічного виховання молодших школярів: бесіди (Вода у нашому житті; Плач Чорнобильського лісу; Звідки беруться бездомні тварини та ін.); вікторини (Сторінками Червоної книги України; Як ми знаємо рослини рідного краю; Тварини, що зникають тощо); екскурсії (До лісової кринички; У гості до ялинки; Заповідники нашого краю); трудові справи (Джерельце; Аптека Айболита; Пташині їдальні), свята (День лісу; День птахів), ігри-подорожі (у Природоград; у Країну квітів) та ін.

Тема 17. Фізкультурно - оздоровча робота з учнями початкової школи

Фізичне виховання як формування потреби у здоровому способі життя, як морфологічне і функціональне удосконалення організму людини, зміцнення здоров'я, розширення меж творчого довголіття. Розвиток фізичної культури школярів у контексті гармонії тіла і духу, людини і природи.

Завдання фізичного виховання учнів. Форми і методи фізичного виховання молодших школярів. Урок фізкультури як провідна форма фізичного виховання. Формування рухових умовних рефлексів. Інтенсивний розвиток рухових аналізаторів. Гімнастика та її виховне значення. Освітнє, виховне та гігієнічне значення конкретних вправ.

Фізкультурна хвилинка в початкових класах. «Рухливі перерви» в системі роботи початкової школи. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи з молодшими школярами в позаурочний час. Рухливі ігри та методика їх проведення. Організація спортивних свят і змагань (Веселі старты, День фізкультурника та ін.).

Тема 18. Роль учителя початкових класів у створенні виховного простору освітнього закладу

Соціальне значення педагогічної діяльності в умовах відродження української державності.

Педагог, учитель, вихователь – довірена особа суспільства, яскрава, неповторна особистість, носій загальнолюдських цінностей, глибоких і різноманітних знань, високої культури, джерело радісного пізнавального і морального зростання своїх вихованців.

Виховне середовище: дефінітивна характеристика. Роль вчителя початкових класів у системі виховання школярів. Функції і виховні завдання, зміст і форми роботи вчителя - класовода. Особистісний потенціал виховника.

Кваліфікаційна характеристика професійної діяльності педагога (готовність до виховної роботи з вихованцями та взаємодії з батьками і громадськістю; готовність до педагогічного спілкування та професійного самовдосконалення). Комплекс якостей особистості, що забезпечує високий рівень самоорганізації професійної діяльності (гуманістична направленість діяльності вчителя, його професійні знання, педагогічні здібності, педагогічна техніка).

Майстерність учителя в управлінні навчально-виховним процесом як творча діяльність (майстерність учителя на уроці; майстерність вихователя). Вимоги до творчого педагога (вміння проектувати розвиток особистості; уявляти, яким повинен стати його вихованець як громадянин своєї країни; винахідливість у створенні виховуючих і навчальних ситуацій у відповідності з віковими та індивідуальними особливостями своїх учнів; швидке реагування в екстремальних умовах, що потребує гнучкості розуму, кмітливості, здогадливості, винахідливості, емоційно-рольової рухливості).

Соціальні та психолого-педагогічні умови зростання професійної майстерності вчителя: демократизація та гуманізація праці вчителя, встановлення соціальної справедливості в оцінці її результатів, підняття престижу педагогічної професії в суспільстві, створення умов для можливості постійно займатися самовдосконаленням.

Тема 19. Батьки як суб'єкти організації виховної роботи

Педагогіка партнерства. Робота з батьками. Залучення батьків до виховних заходів. Організація активної співпраці. Форми роботи з батьками.

Тема 20. Актуальні проблеми виховання учнів початкової школи

Вивчення передового педагогічного досвіду окремих вчителів.

Вивчення виховних систем провідних країн світу.

4. Структура навчальної дисципліни

Кількість годин

Назви розділів і тем

усього	денна форма				усього	заочна форма			
	у тому числі					у тому числі			
	л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Розділ 1. Теоретичні основи процесу виховання										
Тема 1. Суть процесу виховання	8	2	2		4	9	1			8
Тема 2. Нова філософія виховання	8	2	2		4	8				8
Тема 3. Особливості організації виховної роботи в Новій українській школі	8	2		2	4	8				8
Тема 4. Методи формування свідомості учнів	6		2		4	9	1			8
Тема 5. Методи організації діяльності молодших школярів	8	2	2		4	9	1			8
Тема 6. Методи формування досвіду суспільної поведінки	8	2	2		4	9	1			8
Тема 7. Методи стимулювання і корекції поведінки	8	2	2		4	9	1			8
Тема 8. Специфіка виховання дітей з особливими освітніми потребами: подвійна особливість. Обдарована дитина	8	2	2		4	8				8
Тема 9. Виховний потенціал дитячого колективу	8	2	2		4	8				8
Тема 10. Основні форми виховної роботи з учнями початкової школи	8	2	2		4	10		2		8
Тема 11. Засоби виховання учнів початкової школи. Театр як синкретичний засіб виховання.	8	2	2	2	4	10		2		8
Разом за розділом 1	88	20	20	4	44	97	5	4	0	88
Розділ 2. Зміст та особливості виховання молодших школярів										
Тема 12. Розумове виховання молодших школярів, формування їх світогляду	8	2	2		4	9	1			8
Тема 13. Моральне виховання як основа становлення особистості молодшого школяра	12	2	2		4	10		2		8
Тема 14. Морально-патріотичне та правове виховання учнів початкової школи	8	2		2	4	8				8
Тема 15. Реалізація економічного та трудового виховання молодших школярів	8	2	2		4	9		1		8
Тема 16. Естетичне та екологічне виховання: робота з обдарованими учнями	8	2	2	2	4	9	1			8
Тема 17. Фізкультурно - оздоровча робота з учнями початкової школи	4		2		4			1		8
Тема 18. Роль учителя початкової школи у створенні виховного простору освітнього закладу	8	2	2		4	8				8
Тема 19. Батьки як суб'єкти організації виховної роботи	8	2	2		4	9	1			8
Тема 20. Актуальні проблеми виховання учнів початкової школи	8	2	2		6	13	1	2		10
Разом за розділом 2	70	16	16	0	38	85	5	6	0	74
ІНДЗ	22				22	28				28
Усього годин	180	36	36	8	100	210	10	10	0	190

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.н.)	Кількість годин (з.ф.н.)
1.	Суть процесу виховання	2	
2.	Нова філософія виховання. Принципи виховання	2	
3.	Методи формування свідомості учнів	2	

4.	Методи організації діяльності молодших школярів	2	
5.	Методи формування досвіду суспільної поведінки	2	
6.	Методи стимулювання і корекції поведінки	2	
7.	Специфіка виховання дітей з особливими освітніми потребами: подвійна особливість. Обдарована дитина	2	
8.	Виховний потенціал дитячого колективу	2	
9.	Основні форми виховної роботи з учнями початкової школи	2	2
10.	Засоби виховання учнів початкової школи. Театр як синкретичний засіб виховання.	2	2
11.	Розумове виховання молодших школярів, формування їх світогляду	2	
12.	Моральне виховання як основа становлення особистості молодшого школяра	2	2
13.	Реалізація економічного та трудового виховання молодших школярів	2	1
14.	Естетичне та екологічне виховання: робота з обдарованими учнями	2	
15.	Фізкультурно - оздоровча робота з учнями початкової школи	2	1
16.	Роль учителя початкової школи у створенні виховного простору освітнього закладу	2	
17.	Батьки як суб'єкти організації виховної роботи	2	
18.	Актуальні проблеми виховання учнів початкової школи	2	2
	Всього:	36	10

6. Теми лабораторних занять

На заочній формі навчання лабораторні заняття планом не передбачені

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д.ф.н.)
1	Особливості організації виховної роботи в Новій українській школі	2
2	Основні форми організації виховної роботи з молодшими школярами	2
3	Морально-патріотичне та правове виховання учнів початкової школи	2
4	Естетичне та екологічне виховання: робота з обдарованими учнями	2
	Всього:	8

7. Індивідуальні заняття навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

Назви розділів і тем	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
	с.р.	с.р.
Тема 1. Суть процесу виховання	4	8
Тема 2. Нова філософія виховання	4	8
Тема 3. Особливості організації виховної роботи в Новій українській школі	4	8
Тема 4. Методи формування свідомості учнів	4	8
Тема 5. Методи організації діяльності молодших школярів	4	8
Тема 6. Методи формування досвіду суспільної поведінки	4	8

Тема 7. Методи стимулювання і корекції поведінки	4	8
Тема 8. Специфіка виховання дітей з особливими освітніми потребами: подвійна особливість. Обдарована дитина	4	8
Тема 9. Виховний потенціал дитячого колективу	4	8
Тема 10. Основні форми виховної роботи з учнями початкової школи	4	8
Тема 17. Засоби виховання учнів початкової школи. Театр як синкретичний засіб виховання.	4	8
Тема 11. Розумове виховання молодших школярів, формування їх світогляду	4	8
Тема 12. Моральне виховання як основа становлення особистості молодшого школяра	4	8
Тема 13. Морально-патріотичне та правове виховання учнів початкової школи	4	8
Тема 14. Реалізація економічного та трудового виховання молодших школярів	4	8
Тема 15. Естетичне та екологічне виховання: робота з обдарованими учнями	4	8
Тема 16. Фізкультурно - оздоровча робота з учнями початкової школи	4	8
Тема 19. Роль учителя початкової школи у створенні виховного простору освітнього закладу	4	8
Тема 20. Батьки як суб'єкти організації виховної роботи	4	8
Тема 21. Актуальні проблеми виховання учнів початкової школи	6	10
ІНДЗ	22	28
Усього годин	100	190

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання передбачає підготовку, організацію та постановку театрального дійства:

1. Вибір Ради справи.
  2. Розподіл доручень:
    - кастинг-менеджери (підбір акторів, розподіл ролей),
    - актори (вивчення текстів, репетиції, виступ),
    - сценаристи (написання сценарію дійства),
    - декоратори (виготовлення декорацій),
    - костюмери (підбір костюмів),
    - музичні керівники (підбір музичних творів, запис фонограм),
    - режисери (постановка театрального дійства).
- (здійснити теоретичний опис інноваційного досвіду).

10. Методи та технології навчання – словесні (лекція, бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж, дискусія, диспут тощо), наочні (ілюстрація, демонстрація, спостереження), практичні (вправи). Орієнтація на частково-пошукові, евристичні, проблемні методи навчання.

11. Критерії та методи оцінювання – перевірка виконаних завдань, презентація творчих робіт, постановка театрального дійства, іспит.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є поточне опитування (індивідуальне і фронтальне) та письмове опитування індивідуального характеру (тестові завдання), перевірка якості виконання практичних завдань до кожного заняття, захист проєктів, творчих робіт, презентацій.

Оцінку «відмінно» отримує здобувач, який вільно володіє категоріальним апаратом дисципліни, має ґрунтовні знання теоретичного матеріалу та демонструє високий рівень методичної грамотності при виконанні завдань практичного спрямування.

Оцінку «*дуже добре*» отримує студент, який демонструє вільне володіння навчальним матеріалом з дисципліни. У відповідях на запитання студент може допускати несуттєві помилки за умови своєї загальної наукової грамотності. Відповіді повні, логічно структуровані. Студент володіє добре сформованими методичними вміннями і навичками.

На оцінку «*добре*» студент демонструє достатній рівень володіння теоретичним матеріалом курсу, уміє викласти його у взаємозв'язку з практичними вміннями і навичками, добре володіє методичними знаннями. У відповідях можуть траплятися окремі помилки, які суттєво не впливають на загальний рівень підготовки з даної дисципліни.

Оцінка «*задовільно*» ставиться студенту, який демонструє посереднє, фрагментарне володіння теоретичним матеріалом курсу, неточне трактування основних термінів і понять дисципліни. Рівень сформованості практичних вмінь недостатній.

Оцінка «*достатньо*» ставиться студенту, який демонструє володіння навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий. Відповіді неповні, поверхові.

Оцінку «*незадовільно*» отримує студент, який не засвоїв більшої частини матеріалу, у відповідях допускає суттєві помилки. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів.

Оцінку «*неприйнятно*» виставляється студенту, який володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти (денна форма навчання)

	Поточне тестування та самостійна робота																				Екзамен	Сума	
	Розділ № 1											Розділ № 2											
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20			ІНДЗ
Аудиторна робота	1	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	1	3	2	2	2	1	2	1	1			
Самостійна робота	1	1	1	2	1	1	1	1	1	3	3	2	4	1	2	2	2	2	1	1	10		
Всього	2	2	3	4	3	3	3	3	3	6	6	3	7	3	4	4	3	4	2	2	10	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	дуже добре
75-79	C	добре
60-74	D	задовільно
50-59	E	достатньо
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Електронний навчально-методичний комплекс з дисципліни, методичне забезпечення, електронні ресурси.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Бех І. Д. Виховання особистості. Київ, 2008. 848 с.
2. Безбородих С. М. Теорія і методика виховання молодших школярів. Старобільськ, 2019. 234 с.
3. Марків В.М. Теорія та методика виховання. Кривий Ріг, 2015 204 с.
4. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання. Київ, 2005.180 с.
5. Савченко О. Я. Виховний потенціал початкової освіти : посіб. для вчителів і методистів почат. навчання. Київ, 2009. 226с.
6. Депетист О. В. Виховання екологічної культури молодших школярів. Харків, 2014. 112 с.
7. Черновол-Ткаченко Р.І. Школа розвитку обдарувань. Харків, 2019. 112с.
8. Ярощук Л.Г. Теорія та методика виховання. Бердянськ, 2018. 278с.

Додаткова література

1. Виховання в школі / упоряд. В.Варава, В.Зоц. Київ, 2003. 128 с.
2. Волкова Н.П. Педагогіка: посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ, 2001. 576 с.
3. Галузяк В.М., Сметанський М.І., Шахов В.І. Педагогіка: навчальний посібник. Вінниця, 2003. 416с.
4. Демченко О.П. Виховні ситуації в особистісно орієнтованому просторі початкової школи: монографія. Київ : Видавничий Дім «Сово», 2014. 416 с.
5. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання: навчальний посібник. Київ, 2005. 343 с.
6. Киричок В. Виховання гуманістичних цінностей учнів 1–2-х класів : для проведення виховних занять у позаурочній діяльності. Класний керівник, 2009. № 3 (39). С. 2-41.
7. Кіт Г.Г., Тарасенко Г.С. Українська народна педагогіка: навчальний посібник. Вінниця, 2008. 302 с.
8. Червінська І. Б. Методика виховної роботи в початковій школі : теорія й практика. Івано-Франківськ : Вид-во Симфонія Форте, 2013.

15. Інформаційні ресурси

<http://intellect-invest.org.ua> Портал сучасних педагогічних ресурсів
<http://window.edu.ru/window> Единое окно доступа к образовательным ресурсам.
<http://www.children.edu-ua.net> - Сайт Діти України
<http://www.detisite.ru> - Психолого-педагогическое интернет-издание.
<http://www.ednu.kiev.ua> - Освітнянська Мережа України.
<http://www.gumer.info> - Библиотека Гумер:- книги для студентов,и учителей и преподавателей.
<http://www.ime.edu-ua.net/> Інститут інформаційних технологій і засобів навчання АПН України
<http://www.informika.ru/windows/magaz/educom/> — Інформаційний бюлетень Освіта в документах
<http://www.interklasa.pl/ukraina> - Освітній портал (Україна)
<http://www.inter-pedagogika.ru/> Inter-педагогіка.
<http://www.mon.gov.ua/> - Міністерство освіти і науки України - офіційний сайт
<http://www.narodnaosvita.kiev.ua/> - «Народна освіта». Науково-методичний електронний педагогічний журнал.
<http://www.nbuv.gov.ua/LIBRARY/> - Бібліотека ім. Вернадського
<http://www.ostriv.in.ua> - Шкільний Інтернет-портал "Острів Знань"
<http://www.osvita.org> - Інформаційно-консультативний центр «Освіта».